

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 vtrum peccata carnalia sint grauiora, quàm spiritualia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

mo deficiat in magis difficili, quàm si deficiat in minus difficili, ergo maiori uirtuti minus peccatum opponitur.

¶ 3 Præ. Charitas est maior uirtus, quàm fides, & spes, ut dicitur 1. ad Cor. 13. Odium autè quod opponitur charitati, est minus peccatū quàm infidelitas, uel desperatio, quæ opponuntur fidei, & spei, ergo maiori uirtuti opponitur minus peccatum.

Cap. 20. primum à primo. tom. 5.

SED CONTRA est quod Philosophus dicit in 8. Eth. * quòd pessimum optimo cōtrarium est. optimum autem in moralibus est maxima uirtus: pessimum autem grauisimum peccatum. ergo maxima uirtuti opponitur grauisimum peccatum.

q. 60. art. 1.

RESPON. Dicendum, quòd uirtuti opponitur ali quod peccatum, uno quidem modo principaliter, & directe, quod scilicet est circa idem obiectum. nã contraria circa idem sunt, & hoc modo oportet, qd maiori uirtuti opponatur grauius peccatū. Sicut. n. ex parte obiecti attendit maior grauitas peccati, ita est maior dignitas uirtutis. utrunq. n. ex obiecto speciem sortitur, ut ex supradictis patet. * unde oportet, qd maxima uirtuti directe cōtrarietur maximū peccatū, quasi maxime ab eo distans in eodem genere. Alio modo potest cōsiderari oppositio uirtutis ad peccatum s̄m quandam extētionem uirtutis cohibentis peccatum. Quāto enim fuerit uirtus maior, tanto magis elongat hominem à peccato sibi contrario, ita qd non solum ipsum peccatum, sed etiam inducētia ad peccatum cohibet. Et sic manifestum est, qd quanto aliqua uirtus fuerit maior, tanto etiā minora peccata cohibet: sicut etiam sanitas quanto fuerit maior, tanto etiam minores discrepantias excludit. & per hunc modum à maiori uirtuti minus peccatum opponitur ex parte effectus.

D. 2003. 2179.

AD PRIMUM ergo dicendum, quòd ratio illa procedit de oppositione, quæ attenditur secundum cohibitionem peccati: sic enim abundans iustitia etiā minora peccata cohibet.

AD SECUNDUM dicendum, quòd maiori uirtuti, q̄ est circa bonum magis difficile, cōtrariatur directe peccatum, quod est circa malum magis difficile. Utrobique enim inuenitur quadam eminentia ex hoc, quòd ostenditur uolūtas procliuior in bonū, uel in malū ex hoc, quòd difficultate nō uincitur.

AD TERTIUM dicendum, quòd charitas non est quicunque amor, sed amor Dei: unde non opponitur ei quodcunque odium directe, sed odium Dei, quod est grauisimum peccatorum.

ARTICVLVS V.

Utrum peccata carnalia sint minoris culpæ, quàm spiritualia.

2. 2. q. 154. ar. 3. & 4. di. 9. art. 3. q. 6. cor. & di. 33. q. r. art. 3. q. 2. ad 3. & ueri. q. 25. art. 6. ad 2. Et Pfa. 1. 1c. 6. dia.

AD QUINTVM sic proceditur. Vt quòd peccata carnalia nō sint minoris culpæ, q̄ peccata spiritualia. Adulterium. n. grauius peccatū est, q̄ furtum. dicitur. n. Prou. 6. Non grandis est culpæ ei quis furatus fuerit: qui autem adulter est, propter cordis inopiam perdet animam suam: sed furtum pertinet ad auaritiam, quæ est peccatum spirituale: adulterium autem ad luxuriam, quæ est peccatum carnale. ergo peccata carnalia sunt maioris culpæ.

¶ 2 Præ. Auguf. dicit super Leuit. quòd diabolus maxime gaudet de peccato luxuriæ, & idololatriæ: sed de maiori culpa magis gaudet. ergo cum luxuria sit peccatum carnale, uidetur quòd peccata carnalia sint maximæ culpæ.

Cap. 6.

¶ 3 Præ. Philosophus probat in 7. Eth. qd quòd incontinens concupiscentiæ est turpior, quàm incontinens iræ, sed ira est peccatum spirituale, secundum Greg. 3. 1. Moralium. * concupiscentia autem per-

Cap. 31.

tinat ad peccata carnalia. ergo peccatum carnale est grauius, quàm peccatum spirituale.

SED CONTRA est, quòd Greg. * dicit, quòd peccata carnalia sunt minoris culpæ, & maioris iniuria quàm spiritualia.

RESPON. Dicendum, quòd peccata spiritualia sunt maioris culpæ, quàm peccata carnalia, quoniam non est sic intelligendum, quasi quodlibet peccatum spirituale sit maioris culpæ, quolibet peccato carnali, sed quia considerata hac sola differentia spiritualitatis, & carnalitatatis, grauiora sunt quàm cetera peccata cæteris paribus. cuius ratio triplex potest assignari. Prima quidem ex parte subiecti, nam peccata spiritualia pertinent ad spiritum, cuius est cōuertit ad Deū, & ab eo auerti: peccata uero carnalia cōsummantur in delectatione carnalis appetitus, ad quem principaliter pertinet ad bonum corporale cōuertit. & ideo peccatum carnale in quantum in in fmodi, plus habet de cōuersione, propter quod etiam est maioris adhesionis: sed peccatū spirituale habet plus de auersione, ex qua pcedit ratio culpæ: & ideo peccatum spirituale in quantum in huiusmodi, est maioris culpæ. Secunda ratio potest sumi ex parte eius, in quem peccatur: nam peccatum carnale, in quantum in huiusmodi, est in corpus proprium quod est minus diligendum secundum ordinem charitatis quàm Deus & proximus, in quos peccatur per peccata spiritualia: & ideo peccata spiritualia in quantum in huiusmodi, sunt maioris culpæ. Tertia ratio potest sumi ex parte motiui, quia quòd est grauius impulsuum ad peccandum, tanto homo minus peccat, ut infra dicitur. * peccata aut carnalia habent uehementius impulsuū, i. ipsam concupiscentiam carnis nobis innatā, & ideo peccata carnalia in quantum in huiusmodi, sunt maioris culpæ.

AD PRIMUM ergo dicendum, quòd adulterium non solum pertinet ad peccatum luxuriæ, sed etiam pertinet ad peccatum iniustitiæ, & quāto ad hoc potest ad auaritiam reduci, ut glo. dicit ad Eph. 5. super illud, Omnis fornicator, aut inmundus, aut auarus, & tunc grauius est adulterium, quàm furtum, quāto homini charior est uxor, quàm res possessa.

AD SECUNDUM dicendum, quòd diabolus dicitur maxime gaudere de peccato luxuriæ, quia est maxime adhaerētia, & difficile ab eo homo potest capi. Infatiabilis est enim delectabilis appetitus, ut Philosophus dicit in 3. Eth.

AD TERTIUM dicendum, quòd sicut Philosophus dicit, qd Turpius est esse incontinentem concupiscentiæ, quàm incontinentem iræ, quia minus participat de ratione, & secundum hoc etiam dicitur in 3. Eth. * quòd peccata intemperatiæ sunt maxime ex probabilibus, quia sunt circa illas delectationes, quæ sunt cōmunes nobis, & brutis, unde quodammodo per ista peccata homo brutalis redditur. & in hoc est quòd, sicut Greg. qd dicit, sunt maioris iniuria.

ARTICVLVS VI.
Utrum grauitas peccatorum attendatur secundum causam peccati.

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur quòd grauitas peccatorum non attendatur secundum peccati causam. Quāto enim peccati causa fuerit maior, tanto uehementius mouet ad peccandum, & ita difficilius potest ei resisti: sed peccatum dimittitur ex hoc, quòd ei difficilius resistitur. hoc etiam pertinet ad infirmitatem peccantis, ut non facilius resistat peccato: peccatum autem quod est ex infirmitate, leuius iudicatur, non ergo peccatum habet grauitatem ex parte suæ causæ.

ARTICVLVS VI.
Utrum grauitas peccatorum attendatur secundum causam peccati.

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur quòd grauitas peccatorum non attendatur secundum peccati causam. Quāto enim peccati causa fuerit maior, tanto uehementius mouet ad peccandum, & ita difficilius potest ei resisti: sed peccatum dimittitur ex hoc, quòd ei difficilius resistitur. hoc etiam pertinet ad infirmitatem peccantis, ut non facilius resistat peccato: peccatum autem quod est ex infirmitate, leuius iudicatur, non ergo peccatum habet grauitatem ex parte suæ causæ.

¶ 2 Præ.